

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

МОВА НАВЧАННЯ ТА ПОБУТОВОГО СПЛКУВАННЯ

7 семестр 2024-2025 навчального року

Семестр та рік навчання семестр сьомий рік навчання четвертий
Освітній рівень перший(бакалавр)

Економічний факультет

галузь знань 0305 Економіка і підприємництво

напрям підготовки: 6.030509- «економіка і підприємництво »

спеціальність 071 Облік і оподаткування

освітня програма: облік аудит і оподаткування банків і фінансових установ (ОА)

напрям підготовки: 6.030508- « економіка і підприємництво»

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

освітня програма: управління фінансами (Ф)

напрям підготовки: 6.030507- «економіка і підприємництво »

спеціальність 057 Маркетинг.

освітня програма: маркетинг (М)

напрям підготовки: 6.030504- «економіка і підприємництво»

спеціальність 051 Економіка .

освітня програма: економіка підприємства (ЕП)

напрям підготовки: 6.030601- «організація управління бізнесом »

спеціальність 073 Менеджмент.

освітня програма: управління персоналом та економіка праці (УПЕП)

напрям підготовки: 6.030601- «організація управління бізнесом»

спеціальність 073 Менеджмент.

освітня програма: менеджмент зовнішньоекономічної діяльності (МЗЕД)

галузь знань0509 Радіотехника, радіоелектроніка та зв'язок

напрям підготовки: 6.05090302- «телекомунікації та радіотехніка»

спеціальність 172 Телекомунікації та радіотехніка

освітня програма: Телекомунікаційні системи та мережі (TCM)

Факультет УПП

Галузь знань 27 Транспорт

Спеціальність: 263 Цивільна безпека

Освітня програма: «Безпека та охорона праці на залізничному транспорті»

Спеціальність: 275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)

Освітня програма: «Митний контроль на транспорті» (Залізничний транспорт)

Освітня програма: «Організація правової та експедиторської діяльності»

«Організація перевезень і управління на транспорті (ОПУТ)»

«Організація міжнародних перевезень»

«Транспортний сервіс та логістика»

галузь знань 0701 Транспорт

напрям підготовки: 6.070108 - «транспорт та транспортна інфраструктура»

спеціальність 273 Залізничний транспорт

освітня програма: залізничні споруди та колійне господарство (ЗС);

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Викладач:

Сажина Тетяна Миколаївна (старший викладач)

Контакти викладача:

Сажина Тетяна Миколаївна (старший викладач),

Контакти: +38 (057) 730-10-19, e-mail: sazhyna@kart.edu.ua

Години прийому та консультацій: _щосуботи об 11-00

Розміщення кафедри: м. Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 3 корпус, 3 поверх, ауд 323

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

Харків- 2024

ЧОМУ ЦЕЙ КУРС є ВАЖЛИВИМ І ЯКІ РЕЗУЛЬТАТИ є МЕТОЮ

Метою викладання навчальної дисципліни ви «Мова навчання та побутового спілкування» (для іноземних студентів IV курсів) є навчання української мови студентів-іноземців вузів нефілологічного профілю в умовах мовного середовища, являє собою комплекс, що включає комунікативну, освітню та виховну мету, які знаходяться в тісній взаємодії з завданнями підготовки фахівців для зарубіжних країн.

Комунікативна мета навчання є провідною, так як освітня і виховна цілі реалізуються за умови досягнення студентами певного рівня володіння мовою. Ця мета досягається шляхом формування у студентів необхідних мовних і мовленнєвих умінь у всіх видах мовленнєвої діяльності (читанні, аудіюванні, говорінні і листі), забезпечуючи їм спілкування в умовах іноземного мовного середовища (навчальний, повсякденно-побутове, культурне, оволодіння спеціальністю).

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

- 1. Ціннісно-смислову компетентність** (вивчення студентами та вдосконалення знань з фахової термінології як основи професійної мови, стилістики ділових і наукових текстів; класифікації документів; культури писемного мовлення.);
- 2. Загальнокультурну компетентність** (розуміння культурних, історичних та національних особливостей української літературної мови, вміння застосовувати це на практиці, в діловій документації, за різних обставин спілкування та соціуму, вдосконалення культури писемного мовлення, мовностилістичного редактування);
- 3. Навчально-пізнавальну компетентність** (вироблення навичок і вмінь нормативного ділового та літературного спілкування, підвищення загальної мовної культури).
- 4. Інформаційну компетентність** (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації, здатність правильно класифікувати види і типи документів за групами, набором реквізиті та мовно-стилістичними нормами).
- 5. Комунікативну компетентність** (розвиток у студента навичок комунікативних вмінь, застосування її, відповідно до існуючих вимог, у різних видах документів, а також при усному спілкування в діловому середовищі).
- 6. Комpetентність особистісного самовдосконалення** (спонукання до постійного прагнення самореалізації, бути індивідуальною особистістю – гідним громадянином та відмінним фахівцем).

Огляд курсу

Опис дисципліни:

Кредитів ECTS – поза кредитна/обов'язкова

Загальна кількість годин вивчення дисципліни – 192

Практичні заняття-72

Дисципліна викладається для студентів першого рівня вищої освіти (бакалаврів)

Для студентів денної форми навчання дисципліна викладається у VII семестрі, протягом одного семестру і передбачає проведення 3 практичних занять кожного тижня до першого модуля, після цього кількість практичних зменшується до 2 на тиждень.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи студентів для денної форми навчання становить – 72/120

Теми курсу до І-ІІ модуля:

Змістовний модуль 1.

Змістовний модуль 2.

Що являє собою реферування, види рефератів, робота з науково-професійними текстами.

Робота з текстами за майбутньою професією, складання розгорнутих планів з подальшим написанням реферату.

Види дієслів, віддієслівні іменники, прислівникові та дієприслівникові обороти.

Типи простих речень. Типи складних речень. Складання планів та реферування текстів з професії.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

тиждень	Тема практичного заняття
1.	Дієслова. Види і часи дієслів. Види дієслів. Відмінювання дієслів. Переглядові-реферативне читання тексту за фахом з подальшим складанням монологу-висловлювання

2.	Зворотні дієслова і їх управління. Відмінювання дієслів з постфіксом -ся-. Дієслова в активних і пасивних конструкціях. К / р №1. Реферативне читання тексту за фахом
3.	Активні і пасивні дієприкметники. Конструкції з інфінітивом, з власною мовою, з невизначеним займенником. Конструкції з додатком. Реферативне читання тексту за фахом. К / р №5.
4.	Монолог-опис науково-публіцистичного тексту. К / р №2.
5.	Дієприслівниковий зворот. Конструкції з прийменниками, що виражають час. Дієприслівниковий зворот. Конструкції з прийменниками, що виражають причину і наслідок. К / р № 3. Реферативне читання текстів економічного і залізничного профілю. К / р №8.
6-7	Короткі пасивні дієприкметники. Формування скорочених пасивних дієприкметників. Короткі пасивні дієприкметники в ролі S, O, P. Повні і короткі прикметники в ролі предиката. Короткі прикметники + дієслова в інфінітиві. Дієслово зв'язка + прикметники. Реферативне читання, складання розгорнутого плану з подальшим написанням реферату.
8	Типи простих речень. Односкладні і двоскладного прості речення. К / р № 4. Реферативне читання тексту
9	Вираз просторово-часових відносин в простому реченні. Вираз просторових відносин в простих реченнях. Вираз часових відносин в простих реченнях. К / р №5. Складання тезового плану до тексту.
10-11	Вираз причинно - наслідкових відносин в простому реченні. Вираз умовних відносин в простих реченнях. Вираз цільових відносин в простих реченнях. Вираз відносин порівняння, міри і ступеня, способу дії в простих реченнях. К / р №6. Переглядові-реферативное читання тексту за фахом з подальшим складанням монологу-висловлювання.
12-13	Складні речення. Складнопідрядні речення з підрядними, що виражають достовірність, волевиявлення, недостовірність. кореляти Синонімія конструкцій для вираження поступки в простому і складному реченні. Складні речення, які виражають зіставлення і порівняння. К / р №7. Переглядове-реферативне читання тексту загальнонаукового характеру з подальшим складанням монологу-міркування
14	Складні речення. Складнопідрядні речення з підрядними місця. Синонімія конструкцій для вираження причини і слідства в простому і складному реченні. К / р №15. Реферативне читання, складання розгорнутого плану з подальшим написанням реферату.
15	Реферативне читання, складання розгорнутого плану з подальшим

написанням реферату.
Складання монологічного висловлювання на задану тему.

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ПО КУРСУ

Інформація про курс розміщена на сайті Університету: <http://metod.kart.edu.ua/>
Рекомендована література до курсу:

Основна:

1

- 1.. Чистякова А.Б., Селіверстова Л.І., Лагута Т.М. Українська мова для іноземців: Підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів / А.Б. Чистякова, Л.І. Селіверстова, Т.М. Лагута. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2006. – 524 с.
2. Єгорова Т.Д. -К.: видавництво «Учбова література». Практичний курс української мови., 2010.-160с.
3. Вінницька В.М., Плющ Н.П. Українська мова. Практичний курс граматики для студентів-іноземців / В.М.Вінницька, Н.П.Плющ. – К.: Київський національний університет ім.. Тараса Шевченка, 1998. - 244 с.

Допоміжна:

1. Вальченко І.В., Прилуцька Я.М. Ласкаво просимо!: Навчальний посібник з української мови для іноземних учнів підготовчого факультету. Частина I. / І.В.Вальченко, Я.М. Прилуцька. Х.: ХНАМГ, 2010. – 387 с.
2. Вальченко І.В., Прилуцька Я.М. Ласкаво просимо!: Навчальний посібник з української мови для іноземних учнів підготовчого факультету. Частина II. / І.В.Вальченко, Я.М. Прилуцька. - Х.: ХНАМГ, 2011. – 305 с.
3. Волощац М. Неправильно-правильно: довідник з українського слововживання / М. Волощац. – К.: Просвіта, 2000.- 124 с.
4. Козачук Г.О. Українська мова. Практикум / Г.О. Козачук. – К.: Вища шк., 2001. – 208 с.
5. Козачук Г.О., Шкуратяна Н.Г. Практичний курс української мови / Г.О.Козачук, Н.Г.Шкуратяна. - К.: Вища шк., 2003. 184 с.
6. Мелешко В.А Українська література. Повний курс підготовки для вступу до вищих навчальних закладів. / В.А.Мелешко, І.О.Радченко, О.М.Орлова, А.О. Панченков.- К.: Літера ЛТД, 2012. – 544 с.
- 7 Корольова О.В., Сажина Т.М., Ситковська М.І, Методичні вказівки для студентів-іноземців I курсів. Начальний корректировочный курс грамматики. ч.1 . – Х.: Вид-во УкрДАЗТу, 2015. – 66с.
8. 1 Корольова О.В., Сажина Т.М., Ситковська М.І, Методичні вказівки для студентів-іноземців I курсів. Начальний корректировочный курс грамматики. ч.2 . – Х.: Вид-во УкрДАЗТу, 2016. – 78с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ:

1. Портал електронних видань Українського державного університету залізничного транспорту: <http://metod.kart.edu.ua/>
2. Портал електронних видань Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна: <http://wwwlibrary.univer.kharkov.ua/ukr/>
- 3.Портал електронної бібліотеки НТБ ХНАДУ: <http://library.khadi.kharkov.ua/golovna/>
4. Електронний портал наукової бібліотеки ХНУРЕ: <http://lib.nure.ua/>

5. Електронний ресурс наукової бібліотеки національного фармацевтичного університету:
<http://lib.nuph.edu.ua/>

Умовою ефективного засвоєння змісту дисципліни і досягнення наведених результатів (набуття необхідних компетенцій) є не тільки високопрофесійна робота викладача, а також наполеглива, цілеспрямована учебова діяльність студентів, яка включає різні форми роботи як під час аудиторних занять, так і самостійної підготовки.

Під час практичних занять ефективності засвоєння матеріалу, що надається, сприяє не лише уважне слухання і виконання запропонованих вправ, але й також формулювання уточнюючих запитань, можливих критичних зауважень, спроби навести приклади, які б ілюстрували положення, що наводяться. Активна участь в обговореннях, які зазвичай є природнім елементом практичних занять також є активністю, що очікується від студентів в ході вивчення ними дисципліни.

Робота на практичних заняттях передбачає наступну активність студентів:

- підготовку доповідей і виступів на теми, означені програмою курсу;
- участь в обговоренні нагальних питань з тематики дисципліни;
- виконання індивідуальних завдань (представлення результатів реферативних робіт тощо);
- участь у тренінгових вправах, що спрямовані на формування та закріплення навичок реферування текстів професійної тематики;
- участь в усних і письмових тестових заходах.

ПРАВИЛА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль знань у рамках навчальної дисципліни «Мова навчання та побутового спілкування» здійснюється з урахуванням особливостей кредитно-модульної системи, відображені у Положенні про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojenna-12-2015.pdf>).

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-балльна шкала оцінювання. При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-балльною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ГС жка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	

	<u>Достатньо</u> – виконання задовільняє мінімальні критерії	60-68	
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	

Принципи формування оцінки:

Модульне тестування:

Оцінка формується відповідно до кількості вірних відповідей на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.

Поточний контроль:

Оцінка формується шляхом накопичення студентами балів за наступні види роботи і активності:

Відвідування практичних занять – до 15

Усне опитування – до 10

Підготовка виступів, доповідей, повідомлень – до 15

Участь в дискусіях, обговоренні проблемних тем – до 15

Участь у засіданнях дискусійного клубу, роботі соціально-психологічного гуртка, підготовка до участі і участь у конференціях, олімпіадах – до 10

Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів за модульне тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами (у разі отримання оцінки на рівні В або D за шкалою ECTS) він може підвищити їх на заліку за допомогою виконання додаткових завдань.

Порушення Кодексу академічної добroчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної добroчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на модульних тестуваннях та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у рефератах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, потрібно зазначити ступінь їх участі у роботі.

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>